

MTI BELFÖLDI HIREK

B 42 kiadás 1959. augusztus 24. *2 óra 15 perc*

Ünnepi román filmmutató.. 1. folt./
56

A román és Magyar Himnusz hangjai után Várkonyi Zoltán kétszeres Kossuth-díjas, érdemes művész méltatta a román nép felszabadulásának évfordulóját és a román filmváltás eddigi eredményeit. Ezután bemutatott a közönségnek Tantzsi Cocos-t, a Családi Ékszeresek című új román film főszereplőjét, aki az ünnepi filmmutatóra érkezett hazánkba.

Az ünnepség után levetítették a Hét művész címmel több filmfesztiválon díjat nyert rajzfilmet és a Családi Ékszeresek újévesjátékát, Petru Dumitriu regényének filmváltozatát, amelyet a közönség nagy tetszéssel fogadott. /MTI/

- o -

Szerkesztőségünk filmfilmbé

1959. augusztus 24.

A mai B 40-es kiadásunk második híráról /Szovjetunióbeli vendégszerelésre utazott a Duna művészegyüttes/ összvonjuk. /MTI/

- o -

Prágai orvostudományi verseny a NEM művelődési házában

1959. augusztus 24.

57

A budapesti Csehszlovák Kultúra és a NEM művelődési ház rendezésében OTÁ Cernák prágai orvostudományi elektronikus működésű orronával hétfőn este a prágai versenyen részt vevő Magyar Optikai Lúvek művelődési házában. /MTI/

- o -

V É G E ! ! !

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590
A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

MTI BELFÖLDI HIREK

B 1. kiadás 1959. augusztus 25. *6 óra — perc*

Korszerű, világvárosi jellegű üzletek, irodák, műhelyek helyén - Megkezdődött a főútvonali üzletekről szóló tanácsrendelet végrehajtása.

1959. augusztus 25.

1./ A fővárosi tanács egy, régebbi rendelete szerint a főútvonali üzletek helyiségekben levő irodákat, műhelyeket folyamatosan más helyre kell telepíteni, s el kell költöztetni a használtcikk-üzleteket, borkiállításokat, huliadékkereskedéseket, stb.

Megkezdődött a fontos rendelkezés végrehajtása. A fővárosi tanács végrehajtó bizottsága legutóbbi ülésén több millió forintot biztosított a kereskedelmi és az ipari osztálynak, új reprezentatív üzletek kialakítására, berendezésére. Ezeknek jelentős része már a főútvonalokról elköltöző irodák, műhelyek helyén létesül.

A VIII. kerület Rákóczi ut 67-ből például az OTP iroda költözik el, s helyiségeiben izlésesen berendezett cukrászda nyílik majd. Bővítik az ugyancsak Rákóczi uti népszerű Marika cukrászdát is - amely a Jegyzetsokszorosító Vállalat üzemi helyiségeit kapja meg. A Ferenc körút 22 alól a LABOR irodát telepítik más környékre, s helyén - a közelben lakók kérésére háztartási boltot, valamint KÉRAVILL üzletet nyitnak. Az Úllői ut 69-ben eddig építkezések felvonulására használt helyiségek szabadulnak fel, s itt ruházati boltot kapnak a IX. kerületiek.

A Belsővárosban - az igényeknek megfelelően - egy sor új, a legkényesebb igényeket is kielégítő üzlet nyitását tervezik. A Váci utca 21-ben mérték utáni gyermekruha, a Kigyó utcában női fehérnemű és koztyú, a Bajcsy 4silinszky ut 19-ben mértékutáni cipőboltot rendeznek be. Óra és ékszerjavító nyílik a Beross tér 4-5-ben, valamint a Tanács köruton, a József körút 27-ben pedig rendelésre készített szormóírut vásárolhat majd a közönség. /MTI/

B 2. kiadás 1959. augusztus 25. 6 óra 30 perc

Hatszáz jelentkező a GANZ-MAVAG három éves munkásakadémiájára -
Művelődési tanfolyamok az Egyesült Izzóban - Készül a műve-
lődési otthoni őszi-téli programja

1959. augusztus 25.

A budapesti és a vidéki művelődési otthonokban a munkásosztályra vonatkozó párthatározat figyelembevételével készítik el az őszi és a téli évi művelődési programját. A GANZ-MAVAG egyesített gyári művelődési házában október 5-én ünnepélyesen nyitják meg az országban elsőként a hároméves munkásakadémiát, amelyen kül- és belpolitikai, irodalmi, zenei és természettudományos kérdésekről hallgat-hatnak előadásokat a résztvevők. Addig 600 fizikai dolgozó jelentkezett az akadémiára. A művelődési házában egyébként a műszaki dolgozók számára - most először - négyéves társadalom-tudományi akadémiát, az ifjúsági vezetők részére pedig egy éves ifjúsági akadémiát indítanak mintegy háromszáz résztvevővel. A több mint 30.000 kötetes központi könyvtárból két fiokkönyvtárat kihelyeznek a legnagyobb gyáregységbe, a Mezőny- és Vagonyárba, hogy a munkások könnyebben hozzájussanak az irodalom remekéhez.

Külön gondot fordítanak a fiatalokra. Október közepén nyitják meg a négy helyiségből álló ifjúsági klubot, ahol szüntelen művelődési és szórakozási lehetőség várja majd az ifjúságot. A fiatalok is szorgalmas látogatói a művelődési háznak. Mintegy kétszázan dolgoznak az elektronikus, a kovácsoló vasipari, a balett- és a képzőművész szakkörben. A gyár nyugdíjesei most miniatűr vizierőművet, viziművet és nagyméretű játékvasutat készítenek a gyerekeknek. A GANZ-MAVAG gyártmányainak kis változatai szaladnak majd a síneken.

Az "Egyesült Izzóban" október 1-én jogi, filozófiai, történelmi, irodalmi, egészségügyi kérdésekkel foglalkozó művelődési tanfolyamok kezdődnek. A tematikát a dolgozók érdeklődési körének megfelelően állították össze. Így például választ adnak a fiatalok erkölcsi problémáira. /Folyt. köv./

B 3. kiadás 1959. augusztus 25. 7 óra perc

/Hatszáz...1. fol. t./

Az egyik jogi előadássorozat - a gyár női dolgozóinak kívánsága szerint - feloleli mindazokat a családi jogi problémákat, amelyek ismerete hasznos minden asszony számára. A zenei előadások bevezetik a hallgatót a modern zene világába.

Borsod megye művelődési otthonaiban az őszi és a téli hónapokban - a dolgozók kéréseit és kívánságait szemlélve - több mint négyezer ismeretterjesztő előadást tartanak. Ozdon, Kazincbarcikán, Sajóabonyban, Tiszapalkonyán, Sátoraljeujhelyen és Mezőkövesden ifjúsági akadémiát indítanak és segítik a szocialista munkabrigád cím elnyerésért versenyzőket például abban, hogy az egyes brigádtagok sikeresen elvégezzék az általános iskola nyolc osztályát. A megye több mint 50 községében a legjobb szakemberek előadásokat tartanak, amelyekben a tsz-alapszabály-mintát, a munkaegység-számítást, a tsz-rendeleteket és a mezőgazdasági gépek javításának módját ismertetik. A tsz-községekben termelészövetkezeti klubokat létesítenek. Az idén először tartják meg a megyében a téli művelődési estéket, ahol előadásokat tartanak és ismeretterjesztő filmeket vetítenek.

A Szocialista Kulturáért jelvény el kitüntetett dorogi József Attila művelődési otthonban a bányásznapon a környék kerámia művészetét szemléltető, valamint az ujtómozgalom fejlődését bemutató kiállítás nyílik. Gáspár Sándor festőművész kiállítása a dorogi szénbányászat történetét ábrázolja 24 festményben. Új színfoltot jelent majd a művelődési ház életében az olvasótérrel ellátott munkásklub.

A mecseki szénbányászok művelődését, szórakozását Pécsött és Komion több mint tíz művelődési intézmény szolgálja. A komlói Május 1. művelődési otthon, amelyet havonta mintegy 30.000 ember látogat, többszáz előadásban politikai, bányaműszaki, valamint az általános műveltséget fejlesztő ismereteket nyújt a hallgatóknak. Az előadásokat minden alkalommal vetítéssel, kiállítással kapcsolják össze. Másoros estéken, kép- és könyvkiállításokon, filmbemutatókon, előadásokon ismertetik hogyan élnek dolgoznak az emberek Kínában, a Szovjetunióban, Romániában, Bulgáriában. /Folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 4. kiadás 1959. augusztus 25. 7 óra 30 perc

/Hatszáz...2.fol.t./

A Technika és tudomány klubjában ujitási, közgazdasági ankétokat tartanak. Még az ősszel nagylétszámú munkás-kórus, balettiskola, valamint két új néptáncsoport kezd meg működését a bányavárosban.

A csongrádi művelődési ház elsősorban a dolgozó parasztság általános műveltségének emelését tűzte ki célul. Tizenöt előadásból álló szaktanfolyamot indítanak a termelőszövetkezetekben. Előadások hangzanak majd el az egyén jogáról a közös gazdaságban, a belterjes gazdálkodásról, a munkaegységsszámításról. Emellett szőlő- és gyümölcsstermelő szaktanfolyamok is kezdődnek.

A Viharsarokban művelődési tanyajáró-mozgalmak bontakozott ki. A gyomai járási művelődési ház öntevékeny művészeti csoportjai például a Kőszegi Állami Gazdaságban, Dévaványán, Lesegefalván, Halmagyon, Telekpusztán, Kisnyíláson és több termelőszövetkezetben szerepeltek nagy sikerrel. A gyomaiak példájára az endródi, a dévaványai művelődési otthonok csoportjai is rendszeresen felkeresik tanyajáró brigádjaikkal a tanyaközpontokat és a településeket. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 5. kiadás 1959. augusztus 25. 11 óra 10 perc

Mai magyar írók, költők számos új alkotása a Magvető jövő évi tervében

1959. augusztus 25.

5

Az elsősorban élő irodalmunk közreadásával foglalkozó Magvető Könyvkiadó jövő évi terve is mutatja: mind élénkebb munka folyik íróink, költőink alkotóműhelyeiben. A lírikusok közül például Csepeli Szabó Béla, Garai György, Illyés Gyula, Jánosy István, Fiss Ferenc, Feszthelyi Zoltán, Nemes Nagy Ágnes, Nákos Sándor, Szécsi Margit és Vihar Béla jelentkezik új verseskötettel a Magvetőnél. Prózáiróink közül többek között Erdős László, Földeák János, Gergely Sándor, Hernádi Gyula, Marinyi Ferenc, Kellér Andor, Nesterházi Lajos, Oravecz Paula, Palotai Boris, Szabó Pál, Remenyik Zsigmond, Thurzó Gábor, Tatai Sándor, Tersánszky J. Jenő, Urbán Ernő, Zalka Miklós új regényeit, illetve elbeszélés-köteteit bocsátják ki.

A jövő év újdonságai között szerepel majd Hatvany Lajos Beszélő házak című, nagyszerű művének második kötete, amelyben híres vidéki, az irodalomtörténet emlékeivel kapcsolatos házakat mutat be az olvasónak. Diószegi Vilmos Sámának nyomában címmel írta meg a finn-ugor rokonnépek körében végzett kutatásainak történetét. Kibocsátják Németh László felszabadulás óta írt tanulmányainak kötetét, Kísérletező ember címmel. Veresztury-Alvy-Vécsey szerkesztésben készül A magyar zenetörténet képeskönyve, amelyben a nagyszerű magyar irodalmi képeskönyv példájára dolgozták fel, gazdagon illusztrálva, a magyar zene történetét.

Előkészületben van már a magyar nőirók antológiája: mai nőiróink prózai és lírai alkotásait veszik fel a gyűjteménybe.

A Magvető a jövő évben fokozott gondot fordít a fiatal irónemzedék műveinek megjelentetésére. Külön sorozatban, 1960-ban 10-12 kötetben bocsátják ki a fiatalok kisregényeit, verses- és novellás kötetait.

A külföldi irodalom jövő évi kiadási tervében többek között szerepel Simone de Beauvoir Egy jól nevelt urilány emlékei című regénye, Eliot verseskötete és Gorkij 1914-1917 között írt novelláinak gyűjteménye, Orosz földön címmel. /MTI/

B 6. kiadás 1959. augusztus 25. 11 óra 15 perc

Készül a kereskedelem az őszi-téli forgalomra - Országsszerte megdélénkült a kereskedelmi állandó bizottságok munkája

1959. augusztus 25.

6

Még tart a nyár, de a kereskedelem dolgozói, társadalmi aktivistái már készülnek az őszi-téli hónapokra. A jó termés betakarítása, a kedvező márszámadások után ugyanis országsszerte a forgalom jelentős fellendülésével számolnak. Megdélénkült a tanácsok kereskedelmi állandó bizottságainak munkája is, s vizsgálataikkal, az áruellátás javítását célzó javaslataikkal, kezdeményezéseikkel számottevő segítséget nyújtanak a tanácsoknak.

Győrött nemrégiben a tanácsok közreműködésével új termelőszövetkezeti piac létesült, ahol a város háziasszonyai jöminőségű, friss zöldségféléket, gyümölcsöt és más élelmiszert vásárolhatnak. Az állandó bizottság kezdeményezésére az illetékesek most azt tervezik, hogy újabb árusítóhelyeket nyitnak a termelőszövetkezeteknek, elsősorban a Duna-parti piacon.

Baranya megyében a kereskedelem társadalmi aktivistái legutóbb Komlón vizsgálták meg a munkások áruellátását. Megállapították, hogy - főként élelmiszerekből - kicsi a választék, s a komlói üzletekben sajtifélékből például csak az ömlesztett sajt kapható. Nincs elegendő választék huskészítményekből és töltelékárukból sem. A népesszerű Markány Gyógyfürdőben tartott ellenőrzésük alkalmával megállapították, hogy javítani kell a vendégellátás színvonalát. Pécsen gyakori volt a panasz a vegyes jellegű üzletekre. A tanács ezért az állandó bizottság indítványára az elmúlt hónapokban 70 üzletet szakosított - jórészt a munkáslakta negyedekben.

Bács megyében az üzlethálózat fejlesztése, a kereskedelem kulturáltságának, színvonalának emelése került előtérbe. A Viskunság városában az elmúlt hónapokban 12 széken berendezett új üzlet nyílt meg, s a vendéglátóipar is számos új cukrászdával, kávéházzal várja a szórakozni vágyókat. A megyében már 38 önkiszolgáló, illetve

/folyt. köv./

B 7. kiadás 1959. augusztus 25. 11 óra 7 perc

/Vészül a kereskedelem... folyt./

Önkiszolgáló üzlet működik, s az év hátralevő részében még számos egységben vezetik be a kiszolgálás új rendszerét. A lakosság kéréseinek, javaslatainak figyelembevételével egyébként december végéig további 21 új üzletet nyitnak.

Békés megyében a kereskedelmi állandó bizottságok tagjai felméri, milyen forgalom várható a következő hónapokban melegebb ruhamelekből és más idénycikkekből. Segítségükkel Békéscsabán és a megye más helyeiben őszi vásárokat, divat- és iparcikkbemutatókat is rendeznek. /MTI/

Korszerűbb, csökkentett súlyú mezőgazdasági gépeket készítenek a Makói Gépgyárban

1959. augusztus 25.

19

A Makói Gépgyár műszaki dolgozói a kongresszusi versenyben arra vállalkoztak, hogy a mezőgazdasági gépeket, eszközöket korszerűsítik és csökkentik azok súlyát. A vállalatnak megfelelően többek között új típusú gabona-szóró mintapéldányát készítették el. A régi gépet úgy szerkesztették át, hogy teljesítménye majdnem megduplázódott anélkül, hogy több anyagot használnának fel gyártásához. Korszerűsítették az egyébként sem régi típusú csörlős szőlőművelő gépet is. A gőzkehez hasonló elven, Csepel motorral aki a gépet irányította. A nemrég elkészült mintapéldányon már ülőhely van és így, különösen hegyoldalon, a szőlőkapálás, töltögetés kevesebb fáradsággal jár. Az új kivitelű gépet a jövő évtől gyártják sorozatban. Korszerűsítették a traktorra függeszthető hatsoros kukorica nyezetbevetőt is. A gép szerkezetét úgy változtatták meg, hogy a teljesítmény megtartásával súlyát az eredeti 700 kilóról 594 kilóra csökkent. Súlycsökkentést értek el a Farmer nevű tengerialszárító berendezésnél is. /MTI/

B 8. kiadás 1959. augusztus 25. 11 óra 30 perc

Szovjet, angol, német tudósok az első magyar biometriai kongresszuson

1959. augusztus 25.

3

Világszerte a tudomány viszonylag fiatal ágazatai közé tartozik a biometria, amely a biológiában a matematika alkalmazásával foglalkozik. A Bolyai János Matematikai Társulat - a Tudományos Akadémia, az Egészségügyi és a Földművelésügyi Minisztérium közreműködésével - szeptember 7-9. között megrendezi az első magyarországi nemzetközi biometriai kongresszust. A tanácskozáson mintegy kétszázötven magyar és 30 külföldi tudós vesz részt, az utóbbiak között neves szovjet, angol, német, lengyel orvosok, biológusok, matematikusok. /MTI/

Fehér aszfalt előállításával kísérleteznek az Utgyi Tudományos Kutató Intézetben

1959. augusztus 25.

4

A főváros forgalmasabb átkelőhelyein fehér sávokat festenek az utburkolatra, hogy az átkelőhelyre felhívják a járókelők és gépkocsivezetők figyelmét. A festés azonban nem elég tartós. Az Utgyi Tudományos Kutató Intézetnél már többféle újabb eljárást dolgoztak ki. Most a fehér aszfalt előállításával kísérleteznek. Az új vegyületet laboratóriumokban már előállították, s előkészítik a nagyüzemi gyártás feltételeit. A fehér aszfalt - a kutatók szerint - növeli az utak élettartamát, mert - ellentétben a kerámit kockákkal - nem bontja meg az út egységét. A fehér aszfaltot ezenkívül fel lehet majd használni az országuti közlekedés biztonságának fokozására is. A laboratóriumban előállított fehér aszfaltot Budapesten rövidesen kipróbálják. /MTI/

B 9. kiadás 1959. augusztus 25. 11 óra 30 perc

Tízéves a Miskolci Pehézipari Műszaki Egyetem

1959. augusztus 25.

20

A Miskolci Pehézipari Műszaki Egyetem, alapításának tizedik évfordulója alkalmából, szeptember 10-től 12-ig tudományos ülés-szakkal egybekötött ünnepségeket rendeznek Miskolcon. A jubileumi ünnepség gazdag programját már összeállította az egyetem tanácsa. Szeptember 10-én az I. számú előadóteremben Sályi István rektor, Kossuth-díjas egyetemi tanár, a műszaki tudományok doktora mond ünnepi beszédet, délután pedig az aranydiplomák, a tanulmányi érdemremlék, emléklapok és jutalmak átadására kerül sor. Az egyetemen kiállítás nyílik, amely az intézmény fejlődését mutatja be. Másnap az egyes karokon megkezdődnek a tudományos ülésszakok. Az előadásokat vita követi. Este ünnepi hangversenyt rendeznek a miskolci zeneiskola dísztermében. Szeptember 12-én az ünnepségek részvevői megnézik a miskolci bányákat, üzemeket, az ujmassai őskohót és a kohászati múzeumot. Az ünnepségekre Csehszlovákiából, a Német Demokratikus Köztársaságból, Lengyelországból, Romániából és a Szovjetunióból több egyetemi tanárt hívtak meg. /MTI/

Fennállása óta huszezer tonna rézet dolgozott fel a Gyöngyösorsziércelőkészítőmű

1959. augusztus 25.

18

Négy évvel ezelőtt avatták fel Gyöngyösorsziban az ország legkorszerűbb ércelőkészítőművét, amely a szintén újonnan feltárt ércbánya nyersanyagát dolgozza fel. Az üzem fennállása óta huszezer tonna kiváló minőségű cink és ólom szinport adott a népgazdaságnak. A kongresszusi versenyben az eddigieknél is eredményesebb a munka, az év eleje óta ötven tonna szintiszte ércport szállítottak terven felül, az ércpor tonnánkénti előállításai költségét pedig több mint száz forinttal csökkentették. /MTI/

B 10. kiadás 1959. augusztus 25. 11 óra 20 perc

Lizankétezer fővárosi uttörő nyaralt sátor-táborban -
Az ősszel folytatják a népszerű turakirándulásokat

1959. augusztus 25.

7

A Magyar Uttörők Szövetsége budapesti elnökségén összegezték a fővárosi uttörő csapatok nyári szünidei munkáját, s a következő tájékoztatást adták a Magyar Távirati Iroda munkatársának:

A budapesti szervezetek az uttörő csapatok többségét hosszabb-rövidebb ideig tartó kirándulásra vitték. Az idén 12.000 uttörő sajátmaguk építette sátor-táborban nyaralt, kéthetes turnuson, az ország legszebb részein. A pénzt is ők maguk szerezték hozzá. A III. kerületi Panyes Adolf utcai iskola uttörőcsapata például a közeli gyárral csavarok való átására kötött szerződést és ezért több ezer forintot kapott. Az V. kerületi Szemere utcai fiúiskola uttörői pedig napi négy órát dolgoztak állami gazdaságban. Az állami gazdaság ezért teljes ellátásukat vállalta és a munka után a nap többi részét játékokkal, szórakozással töltötték. A táborozók többsége egyébként egy-két alkalommal fél napi társadalmi munkát végzett erdő- vagy állami gazdaságban.

A XIV. kerületi csapatok a pilisi hegyekben, a IV. kerületiek Nógrád községe mellett, a III. kerületiek Siófokon állították fel sátor-táborukat. Az uttörő csapatokat legtöbb esetben egy-két szülő is elkísérte és segítkezett a gyerekek "háztartásában", hiszen az uttörők sajátmaguk főztek. A táborozásból hazatért uttörők már az iskola év első napjaiban beszámolnak tapasztalataikról. A szervezetek nyári eredményes munkája nagyon sok gyermekkel megkedvelteti az uttörőcsapatot. A tervek szerint az ősszel folytatják a népszerű turakirándulásokat a munkásmozgalmi, történelmi nevezetességek helyekre. Szeptember végén az V. kerületi Uttörő Házban megnyitják a sátor-táborozók kiállítását, ahol igen sok fényképes tablón és kézzel írott naplóban elevenítik fel a nyári szünidő felejthetetlen élményeit. /MTI/

B 11. kiadás 1959. augusztus 25. 11 óra 20 perc

Korszerűsítik a porcelánégetést Herenden

1959. augusztus 25.

21

A Herendi Porcelángyárban a kongresszusi munkaversenyben tüzeléstechnikai kísérleteket végeznek az égetőkemencék kezelésével megbízott szakemberek. A hagyományos porcelánégetési eljárás megváltoztatásával a jelek szerint elérik, hogy az energiamegtakarításán kívül a messze földön híres porcelántárgyak minőségét is tovább javítják. A kísérletek első szakaszában a még nyers tárgyak égetésénél próbálkoznak újítással. A mérnökök elképzelése szerint a szükséges 950 fokos kemence-hőmérsékletet kevesebb tüzelőanyaggal, az eddiginél rövidebb idő alatt érik majd el. A még nyers, vizes, tapadós anyag így a hirtelen fellépő hő hatására néhány másodperc alatt felveszi a megkívánt formát és nedvszívó képessége is javul. Így a porcelánmázba helyezett tárgy jobban magába szívja a nedvet, fényesebb, áttetszőbb, hófehér színt vesz fel. Változtatnak a már befestett tárgyak égetésén is. A fatüzelésű kemencéket elektro- mos tüzelésre építik át, s ezzel elérik a festékanyag egyenletes eloszlását, a porcelánbevonat tartósságát. Az elektro- mos kemence ugyanis egyenletesebb hő sugároz és a nagy gond- dal festett figura minden része azonos hőmérsékleten szárad. Eddig 8 átépített kemencét helyeztek üzembe. /MTI/

Vas megyében szűznetyénhat mozi nyílt a felszabadulás óta

1959. augusztus 25.

10

Vas megyében 1938-ban mindössze 9, 1945-ben pedig 21 mozi működött. Azóta 176 filmszínház nyílt, úgy hogy jelenleg már 197 mozi van Vas megyének. Ezek az elmúlt évben 23.000 előadást tartottak mintegy hárommillió néző előtt. /MTI/

B 12. kiadás 1959. augusztus 25. 12 óra 15 perc

Az állami és a szakszervezeti könyvtárak együttműködése -
Új fiókok a munkáskerületekben - Központi címjegyzék a
műszaki könyvről.

1959. augusztus 25.

8

Az illetékes állami és társadalmi szervek ebben az esztendőben számos intézkedést hoztak könyvtáraink munkájának javítására. Az intézkedések azt célozzák, hogy a tömegek művelésére ezt a fontos eszközt a munkásosztály helyzetéről hozott párttárgozat és a művelődéspolitikai irányelvek szellemében fejlesszék tovább.

Igy például együttműködési szerződést kötött az állami és a szakszervezeti könyvtárhálózat. Igen fontos lépés ez, hiszen mind a Művelődésügyi Minisztérium, mind a SZOT a könyvtárak ezreit igazgatja. Több mint öt-ezer a szakszervezeti, csaknem négy és félezer az állami közművelődési könyvtárak száma. Fokozott, s most már rendszerbe foglalt együttműködésük lehetővé teszi, hogy több gondot fordíthassanak elsősorban a munkásolvásokra. Míg ugyanis a szakszervezeti könyvtárak elsősorban az üzemekben működnek, az államiak a városok és falvak lakónegyedeiben látják el feladataikat. A tapasztalatok szerint Budapest és a nagyobb vidéki városok központi fekvésű könyvtáraiban viszonylag kevés a munkásolvás. Arra figyelmeztet ez, hogy a jövőben mind több fiókot kell nyitni a zömben munkások lakta negyedekben, a peronkerületekben. Jövőre például a fővárosban három munkásnegyedben nyit fiókot a Szabó Ervin könyvtár, s hasonló elgondolások vannak több vidéki városban is. A Művelődésügyi Minisztérium és a SZOT együttműködésével a fejlesztési terveket gyorsabban és hatékonyabban megvalósíthatják. Emellett a nagy állami könyvtárak módszertani munkájukkal, továbbképző tanfolyamok rendezésével segítik a szakszervezeti könyvtárak munkájuk színvonalának emelésében. Így például hozzáálltak már egy igen fontos, időszerű feladat megoldásához: az Országos Műszaki Könyvtár központi címjegyzékét állít össze az üzemek műszaki könyvtárainak állományáról. Ily módon a munkások, mérnökök és technikusok gyorsan hozzájuthatnak a munkájukhoz, tanulásukhoz szükséges szak-kiadványokhoz.

/Folyt. köv./

./.

B 13. kiadás 1959. augusztus 25. 11 óra 10 perc

/Az állami... folyt

A falvak vonatkozásában igen jó eredményeket hozott, hogy több megye könyvtárait tanácsai kezelésbe adták. A helyi tanácsok végrehajtó bizottságai általában szeretettel és megértéssel foglalkoznak könyvtáraikkal, amelyeknek így az eddiginél jóval nagyobb lehetőségeik vannak beszerzésekre, munkájuk általános javítására. Komárom, Fejér és Tolna után január 1-től Győr, Veszprém, Nógrád, Hajdu, Békés és Szolnok megye könyvtárai kerülnek a helyi tanácsok kezelésébe, majd - 1961-ben - a hátralevő megyék. A tanácsok általában 50 százalékkal nagyobb anyagi összegeket biztosíthatnak könyvtáraiknak, mint korábban az állami költségvetés.

Pontos új vonása a falusi könyvtármunkának, hogy a nagy tudományos intézmények elvállalták a termelőszövetkezeti járásokban működő könyvtárak patronálását. Így például az Országos Széchényi Könyvtár Győr megye, az Országgyűlési Könyvtár a csornai járás, a Gorkij Könyvtár a pápai járás könyvtárait segíti könyvekkel, berendezésekkel, módszertani tanácsokkal. /MTI/

Hárommillió forint a zalai fiatalok takarékosági számláján.

1959. augusztus 25.

17

A Zala megyei fiatalok a kongresszusi versenyben minden eddiginél nagyobb takarékosági eredményekre tettek felajánlást. Takarékosági számláik adatai szerint az év eleje óta hárommillió forint értékű villamosenergiát, s különféle anyagokat takarítottak meg, egymillióval többet, mint tavaly egész évben. A hárommillióból csaknem kétmillió forint a nagykanizsai üzemek fiataljainak köszönhető.

A megye ifjúsága az év végéig hétélmillió forintra akarja növelni a megtakarított anyag- és villamosenergia értékét. /MTI/

B 14. kiadás 1959. augusztus 25. 12 óra 10 perc

Parkirozó gépkocsikból lopkodott - Jelentkezzenek a károsultak

1959. augusztus 25.

9

A rendőrség előzetes letartóztatásba helyezte Katona Sándor foglalkozás nélküli, többszörösen büntetett, X. kerület, Ceglédi utca 5-7. szám alatti lakost, aki az V. kerületben, eddigi megállapítás szerint, 12 esetben bűncselekményt követett el: a szállodák előtt parkirozó gépkocsikból kabátokat és egyéb tárgyakat ellopott. Az V. kerületi kapitányság felhívja a károsultakat, akik gépkocsijukkal a Magyar utcában, a Kossuth Lajos utcában, az Erzsébet Szálló környékén, a Rögiposta utcában, valamint a VII. kerületben a Tanácskörvuton, a Filmmúzeum környékén parkiroztak és gépkocsijukból 1958 végén és ez év elején ingóságokat elloptak, jelentkezzenek Budapest, V. kerület, Vadász utca 14. I. emelet 11. szobában, vagy telefonon a 121-961-es számon. /MTI/

- - -

Utrakeltek hazánk legszebb költözőmadarai, a gyurgyalagok

1959. augusztus 25.

12

Villány környékéről utrakeltek hazánk legszebb költözőmadarai, az egzotikus külsejű gyurgyalagok. Ezen a vidéken az idén nyáron mintegy 200 család fészkel a löszfalakba vájt, csőszzerű lyukakban. A rigónagyságu, hosszufarkú, tarkatollazatú madarak tavasszal legkésőbb érkeztek meg hozzánk, s most elcsökként indultak el melegebb tájakra. A hosszú utat Dél-Afrikáig, mivel fiókaik alig két hónaposa, nem egyszerre tessik meg: egyes helyeken napokig, sőt hetekig pihennek. A gyurgyalagok után hamarosan vonulni kezdenek a gólyák és a fecskék is. /MTI/

- - -

B 15. kiadás 1959. augusztus 25. 13 óra 15 perc

Időjárásjelentés

37

A Meteorológiai Intézet jelenti 1959. augusztus 25-én, kedden délután 12 órakor:

Északon felhősödés

Az 55. szélességi körrel északra a különböző hőmérsékletű óceáni légtömegek gyors vonulása továbbra is széles, változó, csapadékos időjárást okoz. Európa középső területein, Franciaországtól egészen a Kaspi-tengerig anticiklonális gerinc húzódik, csendes, meleg idővel.

Hazánkban hétfőn általában kevés nappali felhőképződés volt. Néhány helyen azonban a kora délutáni órákban megnövekedett a felhőzet mennyisége és kisebb záporok, zivatarok keletkeztek. A Hékesten 11 milliméter eső esett. A hőmérséklet 26-31 fokig emelkedett, ma hajnalra a nyugati és az északkeleti megyékben 12-15, máshol 15-18 fokig süllyedt.

Budapesten hétfőn a hőmérséklet napi középértéke 23.9 fok volt, a sokévi átlagnál 3.4 fokkal magasabb.

Budapesten kedden 12 órakor a hőmérséklet 29 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 768 milliméter, gyengén süllyedő irányzatú.

Várható időjárás szerda estig: északon fokozatos felhősödés, néhány helyen eső, zivatar. Az ország déli felében még sok napsütés. Holnap megélénkülő nyugati, északnyugati szél. A meleg északon kissé csökken, délen változatlanul tovább tart.

Várható leacsonyabb éjszakai hőmérséklet 15-18, lemagasabb nappali hőmérséklet szerdán északon 26-29, délen 29-32 fok között.

Távolabbi kilátások: a meleg mérséklődik, esők lesznek.

A Duna vizállása 1959. augusztus 25-én reggel Budapestnél: 441 centiméter. /MTI/

- - -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 16. kiadás 1959. augusztus 25. 14 óra 55 perc

Fiatel agrármérnökök külföldi tapasztalateserője

1959. augusztus 25.

13

Az Állami Gazdaságok Főigazgatóságának vezető szakemberei javasolták a szocialista országok mezőgazdasági intézményeinek hosszabb időre szóló cserelátogatásokkal szervezzék meg a fiatal mezőgazdasági szakemberek tapasztalateserőjét. Először a Lengyel Népköztársaságból érkezett válasz és a már megkötött megállapodás értelmében a héten 4 fiatal magyar agrármérnök utazik fél éves tapasztalateserőre Lengyelországba. Az ifjú szakemberek Lengyelországban felelős beosztást kapnak és munka közben tanulmányozzák a baráti állam mezőgazdasági nagyüzemeinek életét. A főigazgatóságtól egy-egy tudományos feladatot is kapnak.

Rövidesen megérkeznek hazánkba a fiatal lengyel szakemberek is, akiket aszerint irányítanak a különböző állami gazdaságokba, hogy milyen tudományos feladattal bízták meg őket.

A tárgyalások tovább folytatják, s jelenleg a csehszlovákiai tanulmányutat készítik elő. A közel jövőben fiatalokat szándékoznak küldeni a Német Demokratikus Köztársaságba, Romániába, Bulgáriába és a nagy tapasztalattal rendelkező szovjet szovhozokba is. /MTI/

Több mint ötszáz kiló levendulaolajat gyűjtöttek palackokba Tihenyben

1959. augusztus 25.

11

A Tihenyi Gyógynövénytermelő Vállalat pároló üzemében az idén 80 hold levendula termesztést dolgozták fel. Az illatos növényt üstökben főzték ki, majd a gőzzel együtt eltávozó illóolajat különválasztották. Az illatszergyárak megrendelésére eddig 546 kiló levendulaolajat gyűjtöttek palackokba. /MTI/

MTI BELFÖLDI HIREK

B 17. kiadás 1959. augusztus 25. 17 óra 10 perc

Hétmilliót ajánlottak fel, tizenhét és félmillió forintot takarítottak meg a dorogi bányászok

1959. augusztus 25.

14

A dorogi szénmedencében a pártkongresszus tiszteletére 150 brigád lépett versenyre, s közülük ötvenhatvan csoport máris a kiváló dolgozó szintnek megfelelő teljesítményt nyújtja. A dorogi bányákban a verseny kezdete óta harminchatezer tonna barnaszenet fejtettek terven felül, s a szén fűtőértékét 53 kalóriával javították.

A legszámottevőbb eredményt mégis a termelési költségek csökkentésével érték el. Az ácsolatokat kizárólag hántolt bányafából készítik, amelynek élettartama az ácsolatlan fáknál lényegesen hosszabb. Az Erzsébet-áknán takarékosági számlát vezetnek az anyaggal takarékoskodó dolgozók részére, a IX-es és a XIV-es ákna nagy frontfejtésen meghonosították az aceltámasz biztosítást és ezzel megtakarítják a bányarának a felét. A kongresszusi versenyben eddig a tervezettnél ezerötszáz köbméterrel kevesebb fát használtak fel és az egész évre vállalt hétmillió forint helyett már tizenhét és félmillió forintot takarítottak meg a dorogi bányászok. /MTI/

Szeptember 6-tól 13-ig muzeumi napok Székesfehérvárott

1959. augusztus 25.

28

A székesfehérvári muzeum szeptember 6-13. között muzeumi napokat rendez. A programban Medgyessy Ferenc szobrászművész, valamint Vaszary János festőművész emlékkiállítása és több művészettörténeti előadás szerepel. A muzeumi napok részvevői megtekintették a táci római kori Gorsium feltárási munkáit. /MTI/

B 18. kiadás 1959. augusztus 25. 15 óra 15 perc

A napkitörés, az időjárás és a földmágnesség összefüggéseit vizsgálja a tihanyi obszervatórium

1959. augusztus 25.

15

Az Főtivós Loránd Geofizikai Intézet tihanyi obszervatóriumában korszerű műszerekkel rendszeresen végzik földmágnességi méréseiket a kutatók. Az ugynevezett magnométer a nap minden szakában feljegyzi az elektromos árammal alakított földmágnesség nagyságát. A mérések mutatják, hogy a földmágnesség rendkívül nagy ingadozása összefügg a napkitörések nagyságával és egyben az időjárással is. Az elmúlt napokban a napkitörések az ionoszférában olyan sok elektromos áramot termeltek, hogy a földünket körülvevő légrétegből a szokottnál is nagyobb mértékben átkesz elektromosság csaknem hatszorosára növelte a földmágnességet. A műszerek a szokásos 30-40 gamma sugárzás helyett 220-at mutattak. A napkitörés és a földmágnesség közötti összefüggés felhasználásával nemsokára már nemcsak a meteorológiai adatokból, hanem a földmágnesség nagyságából is következtethetnek az időjárásra. A földmágnesség adatai a bányászati kutatók számára is igen értékesek. Az érc és szén után kutató geológusokkal naponta ismertetik a földmágnesség nagyságát, s ha a geológusok műszerei a helyszínen az intézettől kapott jelzéstől eltérő adatokat mutatnak, akkor feltehető, hogy eddig fel nem tárt ásványlelőhelyek okozzák az elektromos hullámok rendellenességeit. /MFI/

A Magyar Közli

1959. augusztus 25.

31

az utazóközönséggel, hogy a magas vízállás miatt beszüntetett Szob-Fahí-Lupesziget-Pünkösdfürdő és Újpest-Magyar hajóállomásokat 26-án 0 órától a forgalom számára megnyitja. /MFI/

B 19. kiadás 1959. augusztus 25. 15 óra 10 perc

Újabb üzem épül Szombathelyen

1959. augusztus 25.

16

Szombathelyen a laktanya áttelepítésével újabb üzemet létesít meg, amely a budapesti AEMIX gyár kisegítő vállalatoként működik ellenállásokat, kondenzátorokat és egyéb alkatrészeket készít. Az építkezés gyors ütemben halad, a részleges termelés az év végén már megkezdődhet, jövő nyárra pedig teljes egészében elkészül az új gyár. Az üzem kezdetben kétszáz, később pedig nyolcszáz dolgozót foglalkoztat, elsősorban nőket. Az épülő üzemben kéthónapos tanfolyam kezdődött körülbelül ötven, többségben fiatal, érettségizett lány részére, akik megismerkednek az üzem feladataival, majd a megfelelő szakképzettség elsajátítása után az új gyárban folytatják munkájukat. /MFI/

Ez évben 355 vagon nemcsitott gabonavetőmagot ad a népszármány Mezőhegyes

1959. augusztus 25.

24

A Munka Vörös Zászló Rendjével kitüntetett Mezőhegyesi Állami Gazdaságban néhány hónappal ezelőtt nagy termés hozam emelkedést előirányzó, hétéves tervet dolgoztak ki. Az első esztendő várakozáson felül sikerült, a gabona kiváló eredménnyel fizetett. Buzából 4000 holdon több mint 17 mázsa a holdankénti átlag, észi árpából pedig 1000 holdról husz és félmázsás átlagot takarítottak be. Mezőhegyes ez évben 355 vagon nemcsitott gabonavetőmagot ad az országnak. /MFI/

B 18. kiadás 1959. augusztus 25. 15 óra 10 perc

A napkitörés, az időjárás és a földmágnesség összefüggéseit vizsgálja a tihanyi obszervatórium

1959. augusztus 25.

15

Az Fötvös Loránd Geofizikai Intézet tihanyi obszervatóriumában korszerű műszerekkel rendszeresen végzik földmágnességi méréseiket a kutatók. Az ugynevezett magnométer a nap minden szakában feljegyzi az elektromos árammá alakított földmágnesség nagyságát. A mérések mutatják, hogy a földmágnesség rendkívül nagy ingadozása összefügg a napkitörések nagyságával és egyben az időjárással is. Az elmúlt napokban a napkitörések az ionoszférában olyan sok elektromos áramot termeltek, hogy a földünket körülvevő légrétegből a szokottnál is nagyobb mértékben átkész elektromosság csaknem hatszorosára növelte a földmágnességet. A műszerek a szokásos 30-40 gammás sugárzás helyett 220-at mutattak. A napkitörés és a földmágnesség közötti összefüggés felhasználásával nemsokára már nemcsak a meteorológiai adatokból, hanem a földmágnesség nagyságából is következtethetnek az időjárásra. A földmágnesség adatai a bányászati kutatók számára is igen értékesek. Az érc és szén után kutató geológusokkal naponta ismertetik a földmágnesség nagyságát, s ha a geológusok műszerei a helyszínen az intézettől kapott jelzéstől eltérő adatokat mutatnak, akkor feltehető, hogy eddig fel nem tárt ásványlelőhelyek okozzák az elektromos hullámok rendellenességeit. /MFI/

A Magyar Közli

1959. augusztus 25.

31

az utazóközönséggel, hogy a magas vízállás miatt beszüntetett Szob-Pahi-Lupesziget-Pünkösdi-erdő és Ujpest-Mogyer hajóállomásokat 26-án 0 órától a forgalom számára megnyitja. /MFI/

B 19. kiadás 1959. augusztus 25. 15 óra 10 perc

Újabb üzem épül Szombathelyen

1959. augusztus 25.

16

Szombathelyen a laktanya áttelekítésével újabb üzemet létesítenek, amely a budapesti MEXI gyár kiegészítő vállalatoként raktárhoz ellenállásolat, kondenzátorokat és egyéb alkatrészeket készít. Az építkezés gyors ütemben halad, a részleges termelés az év végén már megkezdődhet, jövő nyárra pedig teljes egészében elkészül az új gyár. Az üzem kezdetben kétszáz, később pedig nyolcszáz dolgozót foglalkoztat, elsősorban nőket. Az épülő üzemből kéthónapos tanfolyam kezdődött körülbelül ötven, többségben fiatal, érettségizett lány részére, akik megismerkednek az üzem feladataival, majd a megfelelő szakképzettség elsajátítása után az új gyárban folytatják munkájukat. /MFI/

Ez évben 355 vagon nemcsitott gabonavetőmagot ad a népgazdaságnak Mezőhegyes

1959. augusztus 25.

24

A Munka Vörös Zászló Erdemrendjével kitüntetett Mezőhegyesi Állami Gazdaságban néhány hónappal ezelőtt nagy termés hozam emelkedést előirányzó, hétéves tervet dolgoztak ki. Az első esztendő várokozason felül sikerült, a gabona kiváló eredménnyel fizetett. Buzából 4000 holdon több mint 17 mázsa a holdankenti átlag, őszi árpából pedig 1000 holdról husz és fél mázsa átlagot takarítottak be. Mezőhegyes ez évben 355 vagon nemcsitott gabonavetőmagot ad az országnak. /MFI/

B 20. kiadás 1959. augusztus 25. 15 óra 10 perc

Tudományos javaslatok alapján kialakított nagyüzemi táblákról 30-40 százalékkal nagyobb termést takaríthatnak be Győr termelészövetkezeti mezőjében

1959. augusztus 25.

23

A Mosonmagyaróvári Mezőgazdasági Akadémia kutatói elkészítették a mosonmagyaróvári járás talajtani térképét. Ez a munka választ ad mindazokra a kérdésekre, amelyek a termelészövetkezetekben táblásítás során felmerülnek. A talaj hasznosítási térkép másfél méter mélységig mutatja meg a föld rétegződését és jelzi hol, milyen növényféléseket érdemes termeszteni, a mezőgazdaság melyik ágával foglalkozzék egy-egy termelészövetkezet. A közös gazdaságok ennek alapján jelölik ki a nagy táblák helyét. A kutatók szerint 1960-ban elkészül egész Győr-Sopron megye talajhasznosítási térképe. A tudományos javaslatok alapján kialakított nagyüzemi táblákról minden különösebb beruházás nélkül 30-40 százalékkal nagyobb termést takaríthatnak be a termelészövetkezeti mezőjében, tervszerű lesz a gazdálkodás, s minden-hová a talajadottságoknak megfelelő növények kerülnek. A térképek alapján a termelészövetkezetek megkezdhetik gyengén termő területeik javítását is. /MTI/

Tíz év alatt negyszeresre milliomos gazdasággá fejlődött Szolnok megye egyik legrégebbi termelészövetkezete

1959. augusztus 25.

25

Tíz évvel ezelőtt 1949-ben 28 nincstelen napszámos alakította meg Szolnok megye egyik legrégebbi termelészövetkezetét, a kengyeli Sallay Izs-t. A kezdeti nehézségeket leküzdve a közös gazdaság rohamléptekkel haladt a felemelkedés útján. Mint azt a jubileumi közgyűlésen Máté János elnök bejelentette, a kengyeli Sallay Termelészövetkezet közös vagyonának értéke ma már eléri a négy és felmillió forintot. Az egykori urasági családok családi házat építettek, beburkolzták lakásukat, rádiót, motorkerékpárt vásároltak. /MTI/

B 21. kiadás 1959. augusztus 25. 15 óra 25 perc

A XIII. kerületi iskolai igazgatók tanév-előkészítő értekezlete - Napközi iskola Angyalföldön

1959. augusztus 25.

29

Keddén délelőtt a XIII. kerületi tanács művelődési termében tanév-előkészítő értekezletre gyűltek egybe a kerületi általános és középiskolák igazgatói. A tanácskozáson Lőcsei Mihályné tanulmányi felügyelő ismertette az 1959/1960-as oktatási év legfőbb feladatait. Többek között elmondotta, hogy a kerületben szeptemberben megnyílik a Jász utcai 12 osztályos kísérleti iskola, ahol ugyanaz a tantestület foglalkozik a gyerekekkel az általános iskola első osztályától a középiskolai tanulmányok befejezéséig. Ugyancsak szeptembertől egy ugynevezett napközis iskola lesz Angyalföldön, a Thalmann utcai 2. számú általános iskolában. Itt oktatják majd a környező általános iskolák alsó tagozatos napközis tanulóit, s a tanítás befejezése után ugyancsak itt foglalkoznak a környező iskolák többi napközis csoportjaival.

A XIII. kerületben az előző évi hót helyett 11 általános iskolában lesz politechnikai képzés az új tanévben. /MTI/

Pálfán megkezdtek az első közös szántást

1959. augusztus 25.

33

A Tolna megyei Pálfa községben a tavasszal két termelészövetkezet alakult/azzal az elhatározással, hogy az alapszabály szerinti közös munkát ősszel kezdik. A két szövetkezet a nyár folyamán elkészítette tervét, amely szerint most ősszel összesen 1800 holdon vetnek. Az összevont táblákon most megindul a Nagydorogi Gépállomás 18 traktora. Az erőgépek előrelátásként a jövő hót közepére befejezik a vetésszántást a pálfai Arany kalász és a Petőfi Termelészövetkezetben. /MTI/

B 22. kiadás 1959. augusztus 25. 15 óra 35 perc

Olcsony le, a szőlő, a szilva és a dinnye - piacra érkezett az oportó-szőlő

1959. augusztus 25.

30

A Nagyvásártelepre kedden reggel 158 vagon és 29 tehergépkocsi áru érkezett, ebből 8 vagon vegyes darabáru, 48 vagon burgonya, 4 vagon fajeskáposzta, 16 vagon zöldpaprika, 7 vagon paradicsom, 5 vagon különféle zöldséru, 23 vagon vegyes gyümölcs, 40 vagon dinnye, 3 vagon tojás és 4 vagon citrom.

Az állami élelmiszerboltok kedden lényegesen mérsékeltek a csemege-szőlő, a ringlőszilva, a magvaválószilva és a dinnye árát. Így a szőlőskertek királynőjét és a sasza-szőlőt kilónként 8.-, az itrezi borszőlőt 6.80, a sermine ringlőszilvát 4.-, a magvaválót 2.-, a pirosbélű görögdinnyét 1.30, a sárgabélűt 1.-, az ananász-dinnyét 2.40, a turkesztánit és a Togó-dinnyét pedig 2.20 forintért hozták forgalomba. Megjelent a piacon a fekete oportó-szőlő is, ára kilónként 5.- forint. Az alma és a körte ára nem változott. Ferteszeti zöldségben sem volt árváltozás. /MPI/

Hazautazott az NDK igazságügyi delegációja

1959. augusztus 25.

34

Dr. Hilde Benjamin, a Német Demokratikus Főztársaság igazságügyminiszterének vezetésével hazánkban járt német igazságügyi küldöttség kedden délelőtt Budapest-ről visszautazott Berlinbe. A delegáció bucsuztatására a ferihegyi repülőtéren megjelent dr. Nezvál Ferenc igazságügyminiszter, valamint igazságügyi szerveink több vezetője. Jelen volt a bucsuztatásnál Falter Vesper, az NDK magyarországi rendkívüli és meghatalmazott nagykövete is. /MPI/

B 23. kiadás 1959. augusztus 25. 16 óra 30 perc

Új traktorok, vetőgépek, silókombájnok ezrei az őszi feladatok ellátásához

1959. augusztus 25.

22

Az év elején a parasztság nagy tömegei szakítottak régi életformájukkal, s indultak el a nagyüzemi, közös gazdálkodás útján. A kormány rendkívüli áldozatkészséggel igyekezett segíteni az új szövetkezést abban, hogy mindjárt az első évben megtalálják a számításukat. A részükre folyósított csaknem másfél milliárd forint összegű beruházási hitel mellett új gépek ezreivel erősítette meg a gépállományt. A hazai ipar természetesen nem tudta teljes egészében fedezni a szükségletet, ezért elsősorban a Szovjetuniótól nagymennyiségű gépet vásároltunk. A gépeknek mintegy kétharmad része megérkezett, s már eddig is igen számottevő segítséget nyújtottak a termelészövetkezeteknek. Mint a Földművelésügyi Minisztérium Gépállomási és Gépesítési Főigazgatóságán közölték, a szovjet gépek a hazai termelési gyakorlatban beváltak. Kiváló eredményeket értek el a magyar kombájosok az SZK-3 jelzésű szovjet gabonakombájnokkal, az SZYM-3 típusúak pedig minden eddig ismert aratóeséplőgép között a legjobbnak bizonyultak. 320 centimeter széles vágószerkezetük és a magyar kombájnoknál 300 milliméterrel szélesebb dob-szerkezetük miatt az ideiglenes vetésekben is könnyedén, üzembizalom nélkül haladtak. A szovjet gyárak a rendkívül rövid határidő ellenére is mind az ötszáz kombájnt leszállították és ezek legnagyobb részét már üzemeltették.

A kétezer, úgynevezett Bjelorusz traktor közül eddig mintegy 1300 érkezett meg, s már valamennyit át is vették a gépállomások. A harmadik negyedévben előreláthatólag a többi is megérkezik, s így a gépállomások erőgőparkja elengedő lesz ahhoz, hogy kielégítse a termelészövetkezetek talajmunka igényét. Az év elején kötött megállapodáson felül 200 SZ-100-as típusú traktort is kapunk a Szovjetunióból. Az előrejelzések szerint ezek a terven felüli gépek olyan időpontban érkeznek meg, hogy a gépállomások még felhasználhatják azokat az őszi szántáshoz.

/folyt. köv./

24. M T I B E L F Ö L D I H I R E K
B kiadás 1959. augusztus 25. 10 óra 35 perc

/Uj traktorok... folyt./

A silókukoricatermelés legkorszerűbb és leggazdaságosabb módszereinek alkalmazását teszi lehetővé a kormány áldozatkészsége, illetve a Szovjetunió és a Német Demokratikus Főztársaság gyors segítsége. A Szovjetunióból 620, a Német Demokratikus Főztársaságból pedig 120 korszerű silókombájnt vásároltunk. Így, a hazai ipar által gyártott 400 silókombájnnal együtt, már az idén annyi silókombájnnal rendelkezik a magyar mezőgazdaság, hogy minden 100 hold fő- és négyzetes vetésű silókukoricára jut egy-egy ilyen nagy teljesítményű gép.

A silókombájnból 540 máris megérkezett, a többi pedig szeptember végéig kerül a gépállomásokra.

Ugyancsak az őszi feladatok ellátásában segít majd a Szovjetunióból vásárolt 2000 korszerű gabonavetőgép. Műtrágyaszórót ugyancsak kétezret szállítanak a szovjet gyárak, s ezeröttszázat már át is vettek a gépállomások. A Bjelorusz-traktorokhoz használható melyszántó ekéket ugyancsak a Szovjetuniótól kapjuk.

A magyar mezőgazdasági gépgyártás, a mezőgazdasági gépyárak munkásai erejüket megfeszítve igyekeznek minél több gépet készíteni az újonnan alakult mezőgazdasági nagyüzemek minél hathatósabb támogatására. Az egész évre tervezett 590 U-28-as típusú traktorból már eddig mintegy ötszázat átadtak a gépállomásoknak.

A burgonyaszedő gépekből csaknem 600 készül el az idén. A magyar ipar ezeken kívül nagymennyiségű fűkaszát, műtrágyaszórót, ekéket és más mezőgazdasági gépeket és eszközöket készít.

A külföldről vásárolt és hazai gépekkel együtt a gépállomások már olyan gépiertő fölött rendelkeznek, amelyek - megfelelő szervezettség mellett - ki tudják elégíteni az új és a korábban alakult szocialista nagyüzemek őszi gépigényét és ezen felül számottevő segítséget tudnak nyújtani az egyénileg gazdálkodó parasztoknak is.

/MTI/

25. M T I B E L F Ö L D I H I R E K
B kiadás 1959. augusztus 25. 10 óra 45 perc

Szerszámgépipari vándorgyűlés kezdődött Esztergomban

1959. augusztus 25.

42

A Gépipari Tudományos Egyesület szerszámgépipari szakosztályának kezdeményezésére kedden délelőtt kétnapos szerszámgépipari vándorgyűlés kezdődött Esztergomban. A gyűlésen részt vettek a Vohó- és Gépipari Minisztérium szerszámgépipari igazgatóságának vezetői. Jelen voltak német és lengyel szakemberek is.

Buzgó Fálván, a szerszámgépipari igazgatóság vezetője az Esztergomi Szerszámgépgyár eredményeit méltatva elmondta, hogy az üzem negyven éves fennállása alatt 8.500, ebből a felszabadulás óta 5.500 gépet készített, a gyár termékeit ötven ország vásárolja. Hódi László iparági főmérnök a magyar szerszámgépipar távlati terveit körvonalazta. Bejelentette, hogy 1961-1965 között az Esztergomi Szerszámgépgyárat 22 millió forintos költséggel bővítik, korszerűsítik, olyan laboratóriumot hoznak létre, amely az egytized mikron mérését is lehetővé teszi. Új szerszámgépei közül is kiemelkedik majd a vízszintes és függőleges tengelyű furógép, de egész sor más, rendkívül nagy pontosságú szerszámgép készítését is az esztergomi gyárra bízzák.

A kétnapos vándorgyűlésen hét szakelőadás hangzik el. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 26. kiadás 1959. augusztus 25. 17 óra - perc

Megnyilt Csáky József szobrászművész kiállítása

1959. augusztus 25.

41

A Kulturális Kapcsolatok Intézete és a Műcsarnok rendezésében a KFI Dorottya utcai kiállítási termében kedden megnyílt Csáky József szobrászművész tálata. Az ünnepségen megjelent Dénes Leó, a Kulturális Kapcsolatok Intézetének elnöke, Aradi Nóra, a Művelődésügyi Minisztérium képzőművészeti főosztályának vezetője, valamint politikai, gazdasági és kulturális életünk sok képviselője. Ott volt a diplomáciai testület több tagja. A kiállítást Pogány C. Gábor, a Magyar Képzőművészek Szövetségének főtitkára nyitotta meg.

Csáky József tálata - az évtizedek óta Párizsban, illetve Franciaországban élő mester - kislapsz-tikáit és grafikáit mutatja be a közönségnek. /MTI/

Csak hibátlan gyümölcsöt lehet árusítani

1959. augusztus 25.

45

A Belkereskedelmi Minisztérium ellenőrei megállapították, hogy egyes KÖZLET üzletekben a gyümölcsértékesítésnél a dolgozók nem járnak el kellő gondossággal. Több esetben előfordult, hogy hibás gyümölcsöt adtak el. Az illetékes szervek utasítást adtak az üzleteknek, hogy árusítani kizárólag csak hibátlan, fogyasztásra alkalmas gyümölcsöt lehet. /MTI/

M T I B E L F Ö L D I H I R E K

B 27. kiadás 1959. augusztus 25. 17 óra - perc

Megyenként tárgyalják az élelmezésügyi öt éves tervét - Tolna megye élelmiszeriparának fejlesztésére 21 millió forintot fordítanak

1959. augusztus 25.

Az élelmezésügyi Minisztérium az élelmezésügyi második öt éves tervét megyenként vitatja meg. A tervjavaslatok tárgyalásán részt vesznek a párt, a tanácsok és az ipari osztályok képviselői.

A minisztériumban elsőnek Tolna megye élelmezésügyének öt éves tervét vitatták meg Babos Zoltán miniszterhelyettes vezetésével. A tervek szerint öt év alatt 21 millió forintot fordítanak a megye élelmiszeriparának fejlesztésére. Az elkövetkező években, 1958-hoz viszonyítva, több mint kétszeresére növelik a megye húsi- iparát, a tejipar 60 százalékkal fejlődik. A sütőiparra 8.7 millió forintot fordítanak, s ebből két új kenyérgyárat építenek Dombóvárott és Paksön. Szekszárdon 5.5 millió forintot költséggel sajtórelő gyár épül. A Paksi Konzervgyárat felújítják.

Augusztus 26-án Békés megye, 27-én Baranya megye, 31-én pedig Somogy megye élelmezésügyének öt éves tervét vitatják meg. /MTI/

Magyar küldöttség utazott az Interparlamentáris Unió varsói kongresszusára

1959. augusztus 25.

Az Interparlamentáris Unió 48. kongresszusára kedden magyar parlamenti küldöttség utazott Varsóba dr. Molnár Erik országgyűlési képviselő, az Interparlamentáris Tanács tagja vezetésével. A küldöttség tagjai: Bozsóki Ferenc országgyűlési képviselő, az Interparlamentáris Tanács tagja, valamint Erdei Ferenc, Mihályfi Ernő és dr. Wild Frigyes országgyűlési képviselők. /MTI/

28.

B kiadás 1959. augusztus 25. 17 óra 05 perc

Megkezdte működését az ország első kenderáztató alagútja

1959. augusztus 25.

39

A Délmagyarországi Rostkikészítő Vállalat eperjesi kendergyárában megkezdte működését az ország első, s Európa-szerte is egyedülálló kenderáztató alagútja. A kenderkört ezentúl sínpáron mozgó kocsikon hatalmas, egyenkint 30 méter hosszú, 5 méter magas, vasajtókkal elzárt alagutakba szállítják és a kendert a kocsikkal együtt melegvizzel árasztják el. Az új módszerrel, a külső hőmérséklettől függetlenül, az eddigi 1-2 hét helyett 80 óra alatt áztatják ki a kendert, s a termelés évi 12.000 mázsával növekszik, nagymértékben javul a minőség is. Az idei termést már teljes egészében az új módszerrel dolgozzák fel. A tervek szerint a vajhádi és a püspökpusztai kendergyárakban is rövidesen hasonló kenderáztató alagutakat létesítenek. /MTI/

Két új rádiótípus: a Csobánc és a Melódia

1959. augusztus 25.

40

A székesfehérvári Vadasztöltőgyár két új rádiótípus készítését kezdte meg. Az egyik a Csobánc nevű teleszuperkészülék, amelyből az idén ezeröttszáz forintot áron háromezer körül forgalomba. Most kezdik a négy sebességű, lemezjátszóval egybeépített rádiókészüléknek, a Melódiának a gyártását is. /MTI/

B 29 kiadás 1959 augusztus 25 19 óra 10 perc

A nagyüzemi gazdálkodás alapjainak megteremtéséről nyilatkoznak az ősszel induló termelőszövetkezetek elnökei

26

1959 augusztus 25

Az ez év tavaszán alakult és az alapszabályzatok már a nyári munkáknál, s az őszi munkák előkészítésénél megteremtik az alapokat, a korszerű mezőgazdasági árutermelő üzem működési feltételeihez. Itt elsősorban a közös állatállomány kialakítására, a meglévő állomány továbbfejlesztésére és - ami mindenképp elengedhetetlenül szükséges - a közös takarmányalap és a közös tartáshoz megfelelő épületek berendezések létesítésére gondolnak.

Csongrád megyében a királyhegyesi Árpád Termelőszövetkezet ősszel kezdi meg a közös gazdálkodást. Ifjú Furák György, a közös munkákra készülődő fiatal szövetkezet elnöke az alapok megteremtéséről szólva elmondotta, hogy a 150 család már az első évben fejlett állatállományt alakított ki. Lovak nagyrészt eladják, s az államtól is kapnak hitelt, így megfelelő tehéntörzset állíthatnak be már az ősszel. Kétszáz anyajuhot is vásárolnak, mivel nagy legelő területtel rendelkeznek. A sertésállomány kialakításához nem kell különösebb beruházás, mivel minden belépő család egy-egy süldőt visz a közösbe és 150 forinttal hozzájárul a süldőszállítás felépítéséhez. A közös állatállomány tartásához szükséges takarmányról már a nyár folyamán gondoskodtak: husz holdon közösen természetettek kukoricát, továbbá tíz hold moher és 50 hold rétet természt. Takarították be közösen az állatállomány részére.

Az állattenyésztésről híros pécsváradi járásban ugyancsak az ősszel indul a közös uton a kékesdi Zöldmező és a nagypalli Petőfi Termelőszövetkezet. Mindkét közös gazdaságba kitűnő állattenyésztő gazdák léptek be, természetesen tehát, hogy elsősorban az állattenyésztéssel akarnak boldogulni. Kerner György, a kékesdi szövetkezet elnöke elmondta, hogy már az indulásnál megvetik a közös tehénészet alapjait. Hamarosan összevonják a közösbe adott 72 szarvasmarhát, amelynek nagyrésze fejőstehén. A közös állomány takarmányozására 100 mázsányi takarmánygabonát és 700 mázsányi szénát takarítottak be közös erővel.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 30 kiadás 1959 augusztus 25 19 óra 15 perc

/A nagyüzemi gazdálkodás... 1. folyt./

Bányai Adám, a nagypalli Potófi Termelőszövetkezet elnöke, ugyanúgy az állattenyésztés fontosságát hangsúlyozza.

- Augusztus végén 300 juhot kapunk - mondotta - így jól ki tudjuk majd használni gyengébb legelőinket is. Már az indulásnál megelapozzuk sertés-tenyésztésünket és tehén-tenyésztésünket. A Potófi tagjai között vannak a legjobb nagypalli állattenyésztők, bátran rájuk bízhatjuk majd a közös jószágállományt. Tervbe vettük, hogy a jövő tavaszra 50 férőhelyes korszerű tehénistállót építünk. A közös takarmánykészletről már a nyár folyamán gondoskodtunk, mire összevonjuk az állatokat együtt lesz 600 mázsa szén, 130 mázsa takarmánybarna. A jövőre gondolván 51 holdon vetettünk pillangós növényeket és 200 köbméterre való silókukoricát is.

A két és fél ezer holdra pölöskei Béka Termelőszövetkezet Zala megye egyik legjelentősebb állattenyésztő gazdaságává fejlődik, de már most is jelentős az árutermelés. Pecsni István, a szövetkezet elnöke elmondotta, hogy az az év tavaszán alakult közös gazdaság adottságai lehetővé teszik az állattenyésztés fejlesztését. Csaknem 1000 holdnyi rétje és legelője van a szövetkezetnek, amely elegendő takarmányt ad a jószágoknak egész nyárra.

- Úgy tervezzük, hogy legalább 100 tenyész-szarvasmarhát tartunk és majd növendék tenyészállatokat adunk el más szövetkezeti gazdaságoknak - mondja a pölöskei elnök. - Évenként 200 göbolyt és 600 hizósertést értékesítünk, ez többszörösen felülmúlja az eddigi állattenyésztési eredményeket. Ha egyénileg gazdálkodtak a faluban, legfeljebb 100 hizómarhát, 150-200 hizósertést adtak el évente. A szarvasmarha és sertés-tenyésztés mellett a juhászatot is létesítünk még az idén. Az őszi folyamán pedig hozzánk kezdünk a határunkban levő használatlan, mozsaras terület "megszelídítéséhez", s 200 holdas halastavat építünk.

Az állattenyésztés fejlesztéséhez szükséges építkezéseket a saját erőjéből végzi a szövetkezet. Saját építőbrigádjaival már az eddigiekben elkészült egy 3000

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 31 kiadás 1959 augusztus 25 19 óra 40 perc

/A nagyüzemi gazdálkodás... 2. folytatása/

férőhelyes baromfitelep, további két és fél ezer férőhelyeset pedig a közel jövőben építenek. Épülőfázisban van egy növendékistálló, s mellette egy száz tehén befogadására alkalmas, korszerűen gépelt tehénistálló Dorongfából és szalmából szinte minden különösebb költség nélkül juhhozályt létesítenek, a nyitott rendszerű építményt szalmabálákkal rakják körül, így téli szállásnak is megfelel majd. /MTI/

- o -

Újabb ipari és mezőgazdasági vidékeken indul meg a zenéslet - Bérleti sorozatok a fiataloknak - Hangversenyek Győr-Sopron megyei termelőszövetkezeti tagoknak

1959 augusztus 25

27

Szeptemberben vidéki városainkban is megkezdődik a hangversenyévszáz. A tavalyihoz hasonlóan öt nagy városunkban: Miskolcon, Szegeden, Győrött, Debrecenben és Pécsen 12-14 előadásból álló hangversenybérletet bocsátanak ki, hasonlóan a fővároshoz. Az estek zöme zenekari hangverseny lesz, s mellettük szóló és kamaraestek elégitik ki a rohamosan növekvő zenei igényeket. Sok városban ismét megindítják az ifjúsági sorozatokat, például Pécsen külön hangversenyeket tartanak az általános és külön a középiskolásoknak.

Pécsen és Debrecenben Carlo Zecchi, a világhírű olasz karmester vezényli az évszázad első hangversenyét. Nemcsak ő, hanem más vendégművészek is mind sűrűbben lépnek fel a vidéki hangversenypódiumokon, ami a zenéslet nagy fejlődésének bizonyítéka. Harry Rawston angol karmester például Szeged közönségével találkozott. Ellátogat vidékre Kurt Masur, Annarose Schmidt, Joanne-Larrie Darré, Zuzana Ruzicková, André Navarra, Gertler Endre, Riccardo Odnoposoff, Lonique de la Bruchellerie, az Avramov-vonósnégyes és sok más művész.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 32 kiadás 1959 augusztus 25 19 óra 41 perc

/Ujabb ipari.... folytatása
27

A magyar művészeti élet kiemelkedő képviselői közül Fischer Annie például fellép Győri évadnyitó koncerten. Az Allami Hangversenyzenekar, élén Formesik János főzongoristával, Debrecenbe látogat. Szolnokon énekversenyek alakultak, amelyeket Veszty Viktor vezényletével és a budapesti MÁV szimfonikusokkal együtt előadja Sugár Rózsa: Hősi énekét. A vidéki zenekarok már a múlt évadban is többször ellátogattak a körzetükhöz tartozó iparvidékekre, s a gyárak és a bányák munkásainak adtak hangversenyeket. Ezt a tevékenységüket az új évadban is folytatják, sőt szélesítik.

A szeptemberben, október elején kezdődő vidéki hangversenyszezonban újabb ipari és mezőgazdasági városokban is megindul a zeneélet, a munkások és a dolgozó parasztok zenei műveltségének megállozására és kifejlésére. Bérleti sorozat indul például Ozdán, Nagykenizsán, Szolnokon, Nyíregyházán, Jászberényben, Hatvában, Szombathelyen. Győr-Sopron megye termelészövetkezeti tagjaihoz is elviszik a zeneirodalom nagy alkotásait, s a megyében több gócpontban, rendeznek majd hangversenyeket.

Az Országos Filharmónia a múlt évadban nagy sikerrel mutatta be brigádműsorában Erkel, Puccini, Verdi remekműveit, a szabadságról és a szerelmről született nagy zeneműveket, költeményeket. A színészekből és hangszeres szólistákból álló brigádok az új évadban még több községbe, iskolába mennek el, mert a Filharmóniát elhalmozzák ilyen igényekkel. Békés megyéből például kérték, hogy a nagyobb községekben indítson bérleti sorozatot, s ennek esetet is tesz. Az új évadban nő a brigádműsorok választéka, mert Századok zenéje címmel kis zenei történetet adnak, s a falvak dolgozói, az iskolák növendékei megismerkednek a madrigáloktól kezdve Bartók Béla műveig sok alkotással. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 33 kiadás 1959 augusztus 25 19 óra 50 perc

A gazdaságos és minőségi széntermelés lépett a mennyiségi termelés helyébe - állapították meg a bányászszakszervezet elnökségi ülésén

32

1959 augusztus 25

A Bányászati Dolgozók Szakszervezetének elnöksége keddi ülésén értékelte a bányák kongresszusi versenyének félévi eredményeit. Megállapította, hogy a kongresszusi vállalások teljesítése eredményesen halad. A márciusi párttáborozatnak megfelelően, a mennyiségi termeléssel szemben a gazdaságos és a minőségi széntermelés került előtérbe. A második félévben javítani kell az összüzemi teljesítményt, a műszaki-gazdálkodást, a gazdaságos bányafa és villamosenergia felhasználást. A mennyiségi termelés helyett továbbra is a szénminőségének javítását, a gazdaságos munkát kell szorgalmazni.

Megvizsgálta az elnökség, hogyan hajtották végre a munkásoktállyal kapcsolatos egyes feladatokról hozott párttáborozatot a bányászati területén. A bányászok nagy többsége egyetért a párt céljaival, elégedett az életszínvonal emelésével, a munkakörülmények javítására tett intézkedésekkel. A szakszervezet erre törekszik, hogy a párttáborozat irányelveinek megfelelően még több gondot fordítson a dolgozók ügyeinek megvalósítására, szociális és kulturális helyzetének javítására. Sikertült tovább javítani a munkakörülményeket, jobb lett a bányászati statisztika, csökkent a túlóráztatás.

Az elnökség végül megjelölte a szakszervezeti bizottságok további feladatait, a párttáborozat végrehajtására. /MTI/

- o -

Dobi István tévirota az uruguayi függetlenségi Ünnepre

1959 augusztus 25

Az uruguayi függetlenségi ünnep alkalmából Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke üdvözlőtévirota intézett dr. Martín R. Echegoyan-hez, Uruguay Köztársaság Kormányzótanácsa elnökéhez. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 34 kiadás 1959 augusztus 25 1 óra 15 perc

Időjárásjelentés

1959 augusztus 25

55

A Meteorológiai Intézet jelenti kedden, augusztus 25-én délután 18 órakor:

Várható időjárás szerda estig:

Észak felől fokozatosan felvonuló felhőzet, az ország északi felében néhány helyen eső, zivatar. Megélénkülő nyugati, északnyugati szél. A meleg északon kissé esőkken, délen tovább tart.

Várható legmagasabb nappali hőmérséklet északon 25-29, délen 29-32 fok között.

Távolabbi kilátások: a meleg mérséklődik, esők lesznek.

A Duna vízállása kedden délután 17 órakor: 426 centiméter. /MTI/

- o -

Elmúlták a keszthelyi Georgikon napokat

1959 augusztus 25

35

Kedden a keszthelyi Mezőgazdasági Akadémia nagyteremben ünnepélyesen elmúlták Európa első mezőgazdasági főiskolája, a keszthelyi Georgikon emlékére rendezett, tudományos ülészeket. A négynapos tanácskozás első napján résztvevő szakemberek vitájában Tömpe István, az ISZMP Központi Bizottságának tagja, a földművelésügyi miniszter első helyettese, Magyar András földművelésügyi miniszterhelyettes és Vándor József, az MSZMP Veszprém megyei bizottságának titkára. Az ülésen mintegy 250 neves mezőgazdasági szakember, köztük Kossuth-díjas professzorok vitatták meg a felszabadulás utáni leg-sikeresebb mezőgazdasági év tapasztalatait.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 35 kiadás 1959 augusztus 25 2 óra 15 perc

/Elmúlták... I folytatás/
35

A keddi ülészeket Hód Aladár, a Tudományos Ismeretterjesztő Társulat főtitkára nyitotta meg, majd Tömpe István a termelőszövetkezetek főszervező kérdéseiről a gazdaságok üzemszervezési problémáiról beszélt. Előadásában kiemelte: 1959. ugrásszerű fejlődést hozott a hazai mezőgazdaságban, s ez tudományos szakembereket, agronómusokat is gondosabb munkára serkent. Az új szövetkezetek legfontosabb feladataként jelölte meg, hogy az üzemeteket sokoldalúvá kell tenni, olyanná, hogy a tagság foglalkoztatása a téli időszakban is biztosítva legyen. Elsősorban munkáigényes kapás és ipari növények termelését javasolta. Ezután a termelési tervek összeállításának fontosságáról beszélt. Szántalan példa és tapasztalat igazolja, milyen fontos a munkaszervezés a termelőszövetkezetek életében. Együttműködő gazdaságok szoros termelési és közgazdasági viszonyok között, gyakran száz százalékos terméseredmény-eltéréssel dolgoznak. A terveknek elsősorban a földrendezési munkálatokat kell összegezniük. A tapasztalatok szerint busásan kamatozik a majorok, az egyéb gazdasági létesítmények, valamint a vetésforgók és az új táblák egyúttal összehangolt kijelölése. Az állatállomány fejlődésével kapcsolatban megemlítette: az új termelőszövetkezeteknek elsősorban 50 és 100 férőhelyes telenistálló építésére adnak hitelt.

Ezután Magyar András földművelésügyi miniszterhelyettes a nagyüzemi állattenyésztésről tartott előadást. Elmondta: jelentősen fejlődött a termelőszövetkezetek közös állattenyésztése: az első fél évben a szarvasmarha-állomány 156 százalékkal, a sertésállomány 71 százalékkal, a baromfiállomány pedig 165 százalékkal volt nagyobb, mint 1958 nyarán.

Az ülés második felében neves szakemberek ismertették legújabb kutatásuk eredményeit. Délután a Keszthelyi Kísérleti Gazdaságban üzemi bemutatót rendeztek, a takarmánytermesztésről és a silókészítésről. A gazdaságban látottak megerősítették a szakembereket, hogy a szakmai előadásokon ismertetett irányelvek a gyakorlatban jól beváltak, s különösen nagyüzemi parcellákon hoznak kiemelkedő eredményeket.

A Georgikon ünnepségek szerdai napján az állattenyésztéssel és a talajerőgazdálkodással foglalkoznak a szakemberek. /MTI/

- o -

B 36 kiadás 1959 augusztus 25 40 óra perc

A termelőszövetkezeti mozgalom eredményeiről, a kert- és szőlőgazdasági sikereiről ad képet az Országos Mezőgazdasági Kiállítás bolgár pavilonja

1959 augusztus 25

36

- Kedden délelőtt a Bolgár Népköztársaság nagykövetségén sajtótájékoztatót ismertették a 65. Országos Mezőgazdasági Kiállítás és Vásár bolgár pavilonjának láttnivalóit. Jordan Dikanov, kereskedelmi képviselő megnyitó szavai után Milan Milanov, a pavilon igazgatója számolt be a bemutatásra kerülő érdekességekről. Elmondotta, hogy a bolgár mezőgazdaságban a termelőszövetkezeti mozgalom teljes győzelme után számos olyan tapasztalatot szereztek, amely érdekelné fogja a magyar szakembereket. A mezőgazdasági termelést sikerült jelentős mértékben fokozni, Bulgária mezőgazdasági exportja megnövekedett és a 975 elnyesített szövetkezeti gazdaságban a tagok jóléte állandóan emelkedik. Jelenleg a jövedelemelosztás új módszereit próbálják ki.

A bolgár mezőgazdaság több területen kiemelkedő sikert ért el. Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás első sorban a magyar érdeklődésre számot tartó kérdésekkel foglalkoznak. A felszabadulás előttinek többszörösére növelték a csengeteszőlő-területet és 1959 óta 50.000 tonnáról 200.000 tonnára emelkedett a csengeteszőlő-export. A prinórparadicsom exportját ugyanezen idő alatt 7000 tonnáról ugyancsak 200.000 tonnára emelték. Ez az a két legfontosabb terület, ahol a magyar növényteresztés hasznosíthatja a bolgár tapasztalatokat. A kiállításon ismertetik a csengeteszőlő és a korai paradicsomtermesztés egész a rostechnikáját, bemutatják a legjobb bolgár szőlőfajtákat, a Bizon hibridparadicsomot és a különböző plevdivi fajtákat.

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás bolgár pavilonjában rózsavíz és szőlőkvíz is lesz. A rózsavíz készítés az utóbbi években nagymértékben fellendült és jelenleg 5500 hektáron termesztenek rózsát. A gondosabb ápolás eredményeként a korábbi 2500-3000 kiló helyett 5000 kiló rózsavíztermot nyernak egy hektárról, ami majdnem két kiló rózsaolajat jelent.

/folyt. köv./

B 37 kiadás 1959 augusztus 25 20 óra 50 perc

A termelőszövetkezeti... I folytatása/

35

- A bolgár mezőgazdaság eredményeinek bemutatója bizonyára elősegíti majd a termelőszövetkezeti mozgalom további sikereit Magyarországon - fejezte be tájékoztatóját Milan Milanov. /MTI/

- o -

A vasut őszi szállítási feladatairól tárgyalt a vasutas szakszervezet központi vezetősége

1959 augusztus 25

38

A vasutasok szakszervezetének központi vezetősége keddi ülésén a vasut őszi szállítási feladatairól tárgyalt.

Bancó Sándor, a MÁV vezérigazgatóhelyettese elmondotta, hogy míg 1949-ben a vasut egy év alatt 32 millió tonna árut szállított, addig 1959 első felében 38 millió tonna volt az elszállított áru mennyisége. Az idei ősszel még csaknem 50 millió tonna áru vár elszállításra, ami 7,5 százalékkal több mint a múlt év azonos időszakában.

A vasut történetében eddig nem tapasztalt nagyarányú áruforgalom val mennyi vasutas dolgozótól példás helytállást, fegyelmet követel - mondotta. Igen fontos a szoros kapcsolat a szállító vállalatokkal, a szolgálati ágak közötti együttműködés, a menetrend szigorú megtartása, irányvonatok indítása, a műszaki és technikai adottságok leg gazdaságosabb kihasználása, a járművek javításának gyorsítása, a pályák fokozott karbantartása. /MTI/

- o -

A szakszervezet elnöksége megállapította: a bőr- és cipőiparban olyan a munkarendület, hogy az év végéig jelentős mennyiségű szakszervezeti vállalkozást

1959 augusztus 25

40

A Bőripari Dolgozók Szakszervezetének elnöksége kedden a szakszervezethez tartozó iparágak dolgozóinak kongresszusi versenyről tárgyalt.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 38 kiadás 1959 augusztus 25 20 óra 55 perc

/1. szakszervezet... I. folytatása/
46

A bőr-szőrméipari üzemek és a cipőgyárak dolgozói a kongresszusi munkaverseny lendületében az elmúlt negyedévben termelési terüket 12 millió forint értékű áruval telteljesítették, s a tervezettnél több gyártmányt adták át a külkereskedelemszolgálatnak. A kongresszusi versenyvállalások többsége a gazdaságosabb termelést szolgálja. A bőripari dolgozók huszmillió, a cipőipari munkások 18 millió forint megtakarítást vállaltak és mindkét iparágban több mint hatmillió forintot takarítottak meg, ami azt jelenti, hogy a második negyedévben telteljesítették vállalásuknak erre az időszakra jutó részét. Kilenek üzemben indult verseny a szocialista brigád cím elnyeréséért.

A szakszervezet elnöksége megállapította, hogy a dolgozók mind nagyobb érdeklődést tanúsítanak a verseny iránt, javult a verseny értékelése, nyilvánossága. Hasznosnak tartják az újítók bevonását a versenybe. Az eddigi tapasztalatok alapján az a vélemény alakult ki, hogy a bőr-, cipőipar dolgozói az év végéig jelentősen telteljesíthetik vállalásukat. /MTI/

- o -

Országos napraforgótermesztési értekezlet

1959 augusztus 25

47

Keddén délután, a Rákospoti Növény-oltógyár művelési házában országos napraforgótermesztési tapasztalatcsere-értekezletet rendeztek. A napraforgótermesztés legkiválóbb elméleti és gyakorlati szakembereinek tanácskozását Lengyel István, az Államozásügyi Minisztérium növényoltóipari igazgatóságának vezetője nyitotta meg, majd dr. Kurnik Ernő, a Délkelet-magyarországi Mezőgazdasági Kísérleti Intézet igazgatója tartott előadást napraforgótermesztésünk időszerű kérdéseiről.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 39 kiadás 1959 augusztus 25 21 óra 10 perc

/Országos... I. folytatása/
47

Rámutatott, hogy az összes ipari növények közül legérdekesebben a napraforgótermesztés fejlődött hazánkban. Ugyanazon idő alatt mint más ipari növények vetésterülete kétszeresére-háromszorosára emelkedett, a napraforgó hárminnégyeszeresére nőtt. Az utóbbi években - bizonyos csökkenés után - országosan mintegy másfélszáz ezer holdban állandósult a napraforgó vetésterülete. A hazai növénynevelők munkáját dicséri, hogy új fajták nemesítésével, a hozamok számottevő - országos átlagban mintegy 12 százalékos - növelését tették lehetővé. Ilyen módon a vetésterület csökkenése kiegyenlítődött a hozamok növekedésével, s a mezőgazdaság ma is elegendő mennyiségű napraforgó maggal látja el a feldolgozó ipart.

Termesztési kérdéseket tárgyalva hangsúlyozta, hogy természetesen további növelése érdekében fel kell számolni azt a helytelen nézetet, hogy a napraforgó nem igényes a talajra. A kísérletek - mint mondotta - éppen azt igazolják, hogy a napraforgó azon növények közé tartozik, amelyek legjobban meghálálják a gondos talajápolást. Ismertette azoknak a kísérleteknek az eredményeit, amelyekkel a napraforgó elővetemény értékét kívánták meghatározni. A széleskörűen folytatott kísérletek egyértelműen azt bizonyították - mondotta - hogy a napraforgó semmivel sem rosszabb - bizonyos tekintetben még jobb előveteménye a búzának, mint a kukorica.

A vitában felszólt többek között Horn Miklós, a mezőgazdasági tudományok doktora, a napraforgótermesztés egyik legismertebb hazai szakembere. Elmondotta, hogy a nagyüzemi termelésben feltétlenül meg kell valósítani a napraforgótermesztés gépesítését. E célból, saját kísérletei alapján, javasolta, hogy alkalmazzák a napraforgótermesztők is a növénybetévetést és a betakarítás-hoz vagyék igénybe a kombájnokat.

Növényoltóipari és külkereskedelmi szakemberek elmondották, hogy a napraforgótermesztés mind nagyobb jelentőségűvé válik. Világszerte rendkívüli mértékben csökken a zsirfogyasztás, az állati zsirok helyett a sokkal egészségesebb növényi zsirokat használják. Feltétlenül szükséges a hazai növényoltóipar technikai berendezésének korszerűsítése és minőségileg tovább kell javítani a magyar növényoltóiparkészítményeket. Javaslat hangzott el a margarin minőségének javítására is.

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 40 kiadás 1959 augusztus 25. 10 óra 10 perc

Ujítási ankét, kiváló ujítók jutalmazása Ujpesten

48

1959 augusztus 25

... napokban zárult Ujpest 24 üzemenek jól-sikerültujító kiállítása, amely a kerület fejlődött ujító-mozgalmának eredményeit ismertette. A kiállítás befejezése-ként a IV. kerületi pártbizottság kedden délután az ujjpesti munkásotthonba ujítási ankétra hívta össze a kerület üzemeinek párt-, gazdasági, szakszervezeti és KISZ vezetőit, ujítási előadót és kiváló ujítóit. Az ankéton Tasnádi Emil, az Országos Telélfelügyelet elnöke a műszaki fejlődés, az ujítómozgalom fontosságáról és feladatairól tartott előadást, majd értékelte az ujjpesti kiállítás eredményeit.

A kiállításon a legértékesebb ujítások alapján, első díjas oklevéllel jutalmazták az Egyesült Izzót, a Budapesti Orvosi Műszergyárat, az Ujjpesti Vasöntődét, a Pannónia Szőrmearúgygyárat, és az Ujjpesti Ráncszekrénygyárat. Elismerő oklevelet kapott ezenkívül a kiállításon részt vett többi üzem is. A kerületi kiállítás 34 legkiválóbb ujítását, illetve-ujítóját összesen 15.000 forint értékű ajándék-tárggyal jutalmazták. Az okleveleket és a jutalmakat Nagy Mária, az ISZLP IV. kerületi bizottságának első titkára adta át. /MTI/

- o -

Korai államférfiek választávirata magyar államférfiekhez

49

1959 augusztus 25

Dobi Istvánnak, az Elnöki Tanács elnökének, Kádár Jánosnak, az ISZLP Központi Bizottsága első titkárának, dr. Münnich Ferencnek, a magyar forradalmi munkáspárt kormány elnökének,

Budapest.

A Korai Munkapárt Központi Bizottsága, a KIDK Legfelső Nemzeti Tanácsa és Minisztertanácsa, valamint az országos korai nép nevében hálás köszönetünket fejezzük ki Önöknek és Önökön keresztül a magyar népnek azért a forró üdvözlétért, amelyet a korai népnek a japán imperialisták gyarmati iga alá történt felszabadulásának 14. évfordulója, nemzeti ünnepünk alkalmából hozzánk intéztek.

/folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B. 41 kiadás 1959 augusztus 25. 21 óra 10 perc

/Korai államférfiek... I. folyt. társ./

49

A népeink és országaink között megerősödött barátság és egység még tovább fog fejlődni és erősödni a marxizmus-leninizmus és a proletár-internacionalizmus zászlaja alatt a békéért és a szocializmusért folytatott közös harcban.

Kivánjuk, hogy a tiszteletbeli magyar nép díszpártjának vezetésével még nagyobb sikereket érjen el a szocializmus építésében, az európai és a világbéke megőrzésében.

Kim Ir Szen,
a Korai Munkapárt KB elnöke, a
Minisztertanács elnöke,

Coj Jan Gen,
a KIDK Legfelső Nemzeti Tanácsa
Elnökségének elnöke"

x x x

Kim Ir, a KIDK külügyminisztere ugyanazek táviratban mondott köszönetet dr. Sik Endre külügyminiszternek Korea nemzeti ünnepé alkalmából küldött üdvözlétért. /MTI/

- o -

Hazatértett a román küldöttség

52

1959 augusztus 25

A Román Népköztársaság felszabadulásának 15. évfordulója alkalmából Aurel Omiriu nérművész vezetésével hazánkba érkezett román küldöttség kedden el látogatott Debrecenbe. A vendégek megtekintették a város nevezetességeit, majd visszautaztak a Román Népköztársaságba. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 42 kiadás 1959 augusztus 25 9/óra 30 perc

Dobi István látogatása Komárom megyei termelőség-tervezésében

1959 augusztus 25

54

Dobi István, az Elnöki Tanács elnöke, Komárom megye országgyűlési képviselője kedden látogatást tett három Komárom megyei, tavasszal alakult termelőségtervezésben. Kíséretében volt Nemeslaki Tivadar, a megyei pártbizottság titkára, és Takács János, a komáromi járási pártbizottság titkára.

Elsőnek Mocsá termelőség-tervezési községet, a megye legnagyobb közös gazdaságát, a több mint hatercezer holdas Euzakalászt keresték fel. Farkas Lőrinc, a tisz. elnök és Csáki Lajos főagronómus, valamint a tisz. vezetőségi tagjai fogadták a vendégeket. Beszámoltak, hogy máris biztatónak az eredmények. Eddig 120 vagon gabonát csépeltek el. Megkezdtek az állattenyésztés alapjainak a megteremtését is. Felépült első száz férőhelyes szarvasmarhaistállójuk, saját építőbrigádjuk pedig rövidesen befejezi első 25 férőhelyes sertésfiasztatójuk építését. Megkezdtek a község hagyományos növényének, a kiváló minőségű sárgarépának az exportálását és naponta három vagonnal szállítanak el. A társaság legnagyobb része szorgalmasan dolgozik. Többen, akik a korábbi években az iparba mentek dolgozni, most visszatértek falujukba és beléptek a termelőségtervezésbe. A vendégek megtekintették a tisz. építkezéseit, felkeresték az olajlen-cséplő brigádot.

A megye másik termelőségtervezésében, a háromezerholdos etei Kossuth-ban hosszasan elbeszélgettek a tisz. vezetőivel, tagjaival, akik elmondták, hogy nem lesz nehéz kialakítani a táblás gazdaságot, mert már a tavasszal úgy vetették, hogy megteremtették annak alapjait. A község dolgozó parasztsága mindig híres volt jó gazdaságáról, főleg nagy állattenyésztési szakértelméről. A tisz. tagjai így kezdték most a közös gazdasághoz. A legjobb állattenyésztők kerültek az állattenyésztő brigádba, Horváth János brigádvezető büszkén számolt be a vendégeknek arról, hogy Komárom megye új termelőségtervezési községéül elsőként exportáltak szarvasmarhát. Az Olaszországba küldött 57 darab, kiváló minőségű állat átlagsúlya 740 kiló volt.

/folvt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 43 kiadás 1959 augusztus 25 21 óra 31 perc

/Dobi István... 1 folytatása/
54

Most is több mint 350 szarvasmarhát nevelnek és 30 anyakocor vásárlásával megkezdik a sertésállomány kiüleltetését. Helyi rendszeresen lo forintos, 3 kiló búzát és 5 kiló árpát osztanak munkaadóként. Már most látják, hogy a tervezett munkaadó-értéket túl fogják haladni. Őszintén elmondták gondjaikat is az Elnöki Tanács elnökének.

Dobi István válaszában többek között megjegyezte, hogy az új életmódra meg kell tanítani az embereket, meg kell fogni a kezüket és segíteni kell őket. Ez meg is oldódik - folytatta - mert értelmesebb, a gazdaságokhoz jól értő parasztságot választottak maguknak vezetőül a falu dolgozói. Minden termelőség-tervezési tagnak tudnia kell azonban, hogy első sorban magának termel. Ha szorgalmasan dolgozik, akkor többet oszthatnak.

Végül a vendégek a kisbéri Baladás Termelőségtervezés keresték fel. /MTI/

- o -

Szabolcs-Szatmár megyéből öttagú küldöttség vett részt a romániai felszabadulási ünnepségeken

1959 augusztus 25

55

Románia felszabadulásának 15. évfordulója alkalmából Szabolcs-Szatmár megyéből - Bankai Andrásnak, az MSZMP megyei bizottsága első titkárának vezetésével - öttagú küldöttség járt Romániában. A küldöttség megjelent a tartományi néptanács díszülésén, a felvonuláson, megtekintették az évforduló alkalmából rendezett kiállítását, résztvettek a nagybányai árbánya dolgozóinak ünnepségén, amelyen Bankai András tolmácsolta a megye dolgozóinak tiszteletét. /MTI/

- o -

MTI BELFÖLDI HIREK

B 44 kiadás 1959 augusztus 25 11 óra 40 perc

Elfogták az egymillió forintos festmény tolvaját

56

1959 augusztus 25

Két évvel ezelőtt, 1957 szeptember 1-én az esztergomi Keresztény Múzeumból ellopták a Duccio di Buoninsegna iskolájához tartozó XIV. századbéli ismeretlen festőművész kiváló alkotását, az Ézsaiás prófétát ábrázoló festményt.

A rendőrség szűleskörű nyomozással elfogta a tolvajt. A hatalmas értékű, egymillió forintot /80.000 dollárt/ képviselő festményt Soós Lajos, az Állami Operaház statisztája, Erzsébet királyné ut 9/a alatti lakos lopta el. Soósról megállapították, hogy régi bűnöző, évek óta a Palatinus strandra járt, az őrizetlenül hagyott karórákat, fényképezőgépeket lopkotta. Az évek során többszáz karórát és több tucat fényképezőgépet lopott el ilyen módon. Soós Lajos a felszabadulás előtt sertésnyak-kereskedő volt, a háború idején mint katonatiszt szolgált. A házkutatás során egy jó állapotban levő pisztolyt is találtak a lakásán.

A tolvaj ügyében a XIII. körületi rendőrkapitányság tovább folytatja a nyomozást, mert feltehetően egyéb bűncselekmények is terhelik lelkiismeretét. A festményt - a bírósági tárgyalás után visszaszolgáltatták az esztergomi Keresztény Múzeumnak. /MTI/

- o -

Közlekedési balesetek a fővárosban

k Hné/Gg Sr
51

1959 augusztus 25

Keddén a VI. körület Rudas László utca és Élmunkás híd torkolatában a CB-32-06 forgalmi rendszámú személygépkocsi összeütközött az EM-33-99 forgalmi rendszámú tehergépkocsival, majd egy másik tehergépkocsinak ütközött. A baleset bekövetkezéséért Suba Gyula a személygépkocsi vezetője okolható, mert gépkocsiját vel szabálytalanul kanyarolt és nem adta meg az elsőbbséget a jobbkéz felől érkező tehergépkocsinak. Az összeütközésnél senki sem sérült meg.

x x x x

/Folyt. köv./

MTI BELFÖLDI HIREK

B 45 kiadás 1959 augusztus 25 11 óra 05 perc

/Közlekedési balesetek folytatása/

51

Keddén a VII. körület Baross tér és Bethlen Gábor utca torkolatában elütötte egy tehergépkocsi az uttásteren szabálytalanul áthaladó Szilágyi Béla budapesti lakost. Szilágyi Béla a tehergépkocsi előtt már áthaladt, amikor jobbkéz felől egy jármű közlekedett. Ekkor visszahátrépett és így került a tehergépkocsi kerék alá. Szilágyi Béla súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. /MTI/

- o -

VEGE

MTI.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda, Budapest, I., Fém utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

M T I B E S Z É L É S E I

B 1. kiadás 1959. augusztus 26. 6 óra . perc

Októberben leplezik le Joliot-Curie szobrát

1959. augusztus 26.

1./

A róvárosi tanács nearég Frédéric Joliot-Curieról, az elhunyt világhírű atomtudósról, a nagy békéharcosról nevezte el a volt Királhágó teret. A XII. kerületi népfrent-bizottság és a kerületi tanács kezdeményezésére a téren a nemzetközi rósskertben szobrot állítanak Joliot-Curiének. Az emlékművet a tervek szerint októberben, nemzetközi béke-ünnepegen avatják fel. /MTI/

Petőfi ormén, gruz, litván, moldovai, jakut nyelven - Magyar könyvek Thaiföldön, Új-Guineában és a Délafrikai Unióban - A világ minden tájára eljut a magyar irodalom

1959. augusztus 26.

2./ A magyar könyv, klasszikus és mai irodalmunk alkotásai, ma már évente százezres példányszámokban jutnak el külföldre, elsősorban a baráti, szocialista országokba, de számos kapitalista országba is. A Szovjetunió, az NDK, Csehszlovákia és Románia, kisebb mértékben Vietnam, Korea, Mongólia és Albánia is nagy példányszámokban vásárolja meg, illetve bocsátja ki irodalmunk alkotásait. Ez a munka a legnagyobb lendülettel a Szovjetunióban folyik. Méreteire jellemző, hogy például Móríc Zsigmond elbeszéléseit eddig 375.000 példányban, Gárdonyi: Egri csillagok című regényét 130.000, Mikszáth: Gavallérok-ját 150.000, Veres Péter elbeszéléseit 130.000 példányban jelentették meg oroszul.

Legjobbaink művei elkerülnek a Szovjetunió mind több nemzetiségéhez is. Petőfi verseit az eddig összesen 470.000 példányos orosz kiadásokon kívül sok ezer példányban kibocsátották ukránul, orményul, gruzul, litvánul, moldovai és jakut nyelven. Mikszáth: Különös házasság című regénye 40.000 példányban került forgalomba lettül, 10.000 példányban jelentették meg a magyar népmesék válogatását kazahul, 5000 példányban ujgur nyelven. Az ukrán olvasóközönség anyanyelvén kapta már kezébe többek között Ady és József Attila verseskötetét, Móríc Zsigmond elbeszéléseit, Illés Béla Kárpáti rapszódiját és népmeséink válogatását.

/kazahul

/Folyt.köv./